

RS
USREPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: Up-229/17-8

Datum: 10. 4. 2017

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložil A. B., C., ki ga zastopa mag. Matevž Krivic, Medvode, na seji 10. aprila 2017

sklenil:

- 1. Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 240/2016 z dne 10. 2. 2017 se sprejme v obravnavo.**
- 2. Do končne odločitve Ustavnega sodišča se zadrži izvršitev odločbe Ministrstva za notranje zadeve št. 2142-21/2015/19 (1312-15) z dne 25. 11. 2015.**
- 3. Začasno zadržanje iz prejšnje točke začne učinkovati z dnem vročitve tega sklepa Ministrstvu za notranje zadeve.**

OBRAZLOŽITEV

1. Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju MNZ) je zavrnilo prošnjo pritožnika (državljanca C.) za priznanje mednarodne zaščite v Republiki Sloveniji. Zoper to odločbo je pritožnik vložil tožbo, ki jo je Upravno sodišče zavrnilo. Pritožnik je nato vložil pritožbo, ki ji je Vrhovno sodišče ugodilo in razveljavilo izpodbijano prvostopenjsko sodbo ter zadevo vrnilo Upravnemu sodišču v novo odločanje. Ob ponovnem odločanju je Upravno sodišče znova zavrnilo pritožnikovo tožbo, vloženo zoper odločbo MNZ. Pritrdilo je pravilnosti odločitve MNZ, da pritožnik ob upoštevanju podatkov v spisu ne izpolnjuje pogojev za nobenega od obeh statusov mednarodne zaščite (tj. niti za status begunca niti za status subsidiarne zaščite). Zoper sodbo Upravnega sodišča je pritožnik vložil pritožbo, ki jo je Vrhovno sodišče zavrnilo. Presoja obeh sodišč temelji na stališču, da pritožnik zoper zatrjevano preganjanje ni poiskal zaščite pri pristojnih organih v izvorni državi in da zato

ne more uspešno uveljavljati mednarodne zaščite, ki nastopi šele potem, če mu državni subjekti v izvorni državi ne bi mogli zagotoviti ustrezne zaščite.

2. Pritožnik nasprotuje navedeni presoji sodišč in v zvezi s tem zatrjuje kršitev pravic iz 22. in 35. člena Ustave. Poudarja, da se je v pritožbi zoper prvostopenjsko sodbo skliceval na sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 145/2015 z dne 16. 12. 2015, ki naj bi bila zelo primerljiva z obravnavano zadevo in v kateri naj bi Vrhovno sodišče povsem drugače ocenilo zmožnosti iste izvorne države (C.), da bi prosilcu nudila dejansko zaščito pred zatrjevanim preganjanjem zaradi njegove istospolne usmerjenosti. Pritožnik Vrhovnemu sodišču očita, da ni odgovorilo na ta njegov pritožbeni ugovor, s čimer naj bi kršilo ustavna procesna jamstva iz 22. člena Ustave. Opozarja tudi na nesprejemljivost stališča Vrhovnega sodišča, po katerem je "na prosilcu težje dokazno breme, da dokaže, da se ni obrnil na državne subjekte, ker mu ti niso pripravljeni ali zmožni nuditi zaščite". Izraža tudi nestrinjanje z obrazložitvijo Vrhovnega sodišča v 7. točki izpodbijane sodbe, ki se nanaša na opredelitev pojma "dejanja preganjanja" po drugem odstavku 26. člena Zakona o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 83/12 in 111/13 – ZMZ). Opozarja na "ustaljeno napačno sodno prakso", ki naj bi pojem preganjanja zreducirala na že izvršena dejanja preganjanja, čeprav Konvencija o statusu beguncev in Protokol o statusu beguncev (Uradni list FLRJ, MP, št. 7/60, Uradni list SFRJ, MP, št. 15/67, Uradni list RS, št. 35/92, MP, št. 9/92 – Ženevska konvencija) pravico do mednarodne zaščite priznavata tudi v primerih "utemeljenega strahu pred preganjanjem" (torej tedaj, ko prosilec še ni doživel dejanj preganjanja, vendar iz svoje izvorne države beži zaradi utemeljenega strahu pred takimi dejanji). Pritožnik opozori na več nepravilnosti pri razlagi, ki naj bi jih zagrešili MNZ in sodišči v celotni verigi odločanja v tej zadevi. Ker bi z izvršitvijo odločbe MNZ lahko nastale težko popravljive škodljive posledice, pritožnik predlaga, naj Ustavno sodišče do končne odločitve zadrži izvršitev odločbe MNZ.

3. Senat Ustavnega sodišča je ustavno pritožbo sprejel v obravnavo (1. točka izreka). O njeni utemeljenosti bo odločalo Ustavno sodišče, ki bo presodilo, ali so bile z izpodbijano sodno odločbo kršene pritožnikove človekove pravice oziroma temeljne svoboščine.

4. Če je ustavna pritožba sprejeta v obravnavo, lahko po 58. členu Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) senat na nejavni seji zadrži izvršitev posamičnega akta, ki se z ustavno pritožbo izpodbija, če bi z izvršitvijo lahko nastale težko popravljive škodljive posledice. Odločba MNZ je z odločitvijo Vrhovnega sodišča postala pravnomočna, zato bi lahko prišlo do njene izvršitve. To pomeni, da bi bil pritožnik lahko prisilno odstranjen z ozemlja Republike Slovenije, še preden bi Ustavno sodišče odločilo o njegovi ustavni pritožbi in s tem o morebitni kršitvi človekovih pravic. Z izvršitvijo navedene pravnomočne odločbe MNZ bi torej lahko pritožniku nastale nepopravljive škodljive posledice. Zato je senat Ustavnega sodišča na podlagi 58. člena ZUstS odločil, da se do končne odločitve

Ustavnega sodišča zadrži izvršitev odločbe MNZ (2. točka izreka), pri čemer začasno zadržanje začne učinkovati z dnem vročitve tega sklepa MNZ (3. točka izreka).

5. Senat je sprejel ta sklep na podlagi prve alineje drugega odstavka 55.b člena in 58. člena ZUstS ter prve alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica senata dr. Špelca Mežnar ter člana dr. Matej Accetto in dr. Jadranka Sovdat. Sklep je sprejel soglasno.

dr. Špelca Mežnar
Predsednica senata